

BILTEN

AERS

PROTEKLE DVE NEDELJE U SVETU ENERGETIKE

Pred ozakonjenjem energetska

SOLIDARNOST

Evropska komisija formirala stručnu grupu za cilj elektroenergetskih interkonekcija

EU revizori : Junkerov plan nije privukao nove investitore

Komitet EU parlamenta propustio da reši problem razbijene EU ETS šeme

Evropa gubi bitku na tržištu proizvodnje biogoriva

Kako unaprediti energetska zakonodavstvo u zemljama Istočnog partnerstva?

Primena EU energetske politike uvećala bi račun američkog domaćinstva za 4.800\$

Rusija: Odobrenje za gasovod Opal do kraja meseca?

Evropska komisija formirala stručnu grupu za cilj elektroenergetskih interkonekcija

BRISSEL - Evropska komisija objavila je da je poverila grupi stručnjaka zadatak da odredi nove mete za povezivanje elektroenergetskih mreža zemalja članica u cilju najoptimalnijeg prenosa električne energije na području Evropske unije. Grupa eksperata ima zadatak da pruži Komisiji tehničke savete o tome kako primeniti cilj od 15% interkonekcija na nivoima ciljeva na regionalnom, državnom i/ili prekograničnom nivou, uzimajući pri tom u vidu troškove koje takvi projekti iziskuju. Grupa će takođe savetovati Komisiju u ostvarivanju cilja obezbeđenja 10% interkonekcija do 2020., posebno vezano za finansiranje projekata i procedure odobravanja potrebnih dozvola. Evropska komisija je odredila cilj da do 2020. obezbedi 10% elektroenergetskih interkonekcija. Kako se navodi u saopštenju objavljenom ovih dana na portalu EK, ec.europa.eu, 22 države članice su na putu da ispune taj cilj, ili su to već ostvarile, ali su i dalje u pojedinim regionima potrebne dodatne prekogranične dalekovodne interkonekcije.

Pred ozakonjenjem obaveza energetske solidarnosti

STRAZBUR - Ukoliko se neka od država članica Evropske unije vanredno nađe u situaciji nedostatka prirodnog gasa, moći će da se obrati ostalim članicama EU da joj obezbede potrebne količine energenta putem „koridora za snabdevanje“ koji će povezati ovu zajednicu zemalja u sedam transnacionalnih regiona, stoji u predlogu zakona koji je 13. oktobra usvojio Komitet za energiju Evropskog parlamenta. Na ovaj način će se praktično ozakoniti „mehanizam regionalne solidarnosti“, navodi se u informaciji objavljenoj na [portalu](#) vrhovnog zakonodavnog tela EU. Komitet je takođe usvojio i drugi predlog zakona kojim će se zahtevati od zemalja članica da obaveste Evropsku komisiju kada pregovaraju o ugovorima o snabdevanju energijom sa trećim stranama. „Radi se o velikom koraku u pravcu obezbeđenja energetske sigurnosti za sve članice EU i Energetske zajednice. Više od polovine potreba za prirodnim gasom u Evropi zavisi od jednog snabdevača, samim tim monopoliste“, rekao je poslanik Jirži Buzek, predsedavajući Komiteta za industriju, istraživanje i energiju EP i Izvestilac pomenute regulative.

Junkerov plan nije privukao nove investitore - EU revizori

BRISSEL - Investicioni plan Evropske unije, poznat pod imenom Junkerov plan, moguće da nije stvorio bilo kakvu dodatnu vrednost, jer bi privatne investicije sprovedene preko tog plana u svakom slučaju bile realizovane, saopštili su revizori EU, prenosi agencija [Reuters](#).

Evropski revizorski sud (ECA), kontrolna institucija nadležna da ispituje sve prihode i rashode svih tela koje je osnovala Zajednica, saopštio je 13. oktobra da je moguće da Evropski fond za strateške investicije (EFSI) nema dodatnu vrednost, s obzirom da nije jasno da li je on privukao novčana sredstva koja bi svakako bila investirana u sektore obuhvaćene Junkerovim planom, gde energetika zauzima jednu od ključnih pozicija. „Postoji rizik da EFSI u tome nije ništa ostvario“, rekao je novinarima predsednik ECA Klaus-Heiner Lehne.

Francuska postigla dogovor sa EK o mehanizmima kapaciteta

PARIZ - Francuska je postigla tehnički sporazum sa regulatorom Evropske unije zaduženim za utvrđivanje zakonom dozvoljene državne pomoći kojim bi trebalo da reši istragu koju Brisel vodi o mehanizmima kapaciteta koje primenjuje vlada u Parizu. Formalno odobrenje EU regulatora bi moglo da znači da bi francuski plan, čiji je cilj da obezbedi stabilno snabdevanje električnom energijom u zemlji i izbegne prekide u sistemu u špicovima potrošnje struje, mogao da stupi na snagu od januara iduće godine, saopšteno je iz ministarstva energije u Parizu, prenosi *Reuters*.

Komitet EU parlamenta propustio da reši problem razbijene EU ETS šeme

STRAZBUR - Stav koju je 13. oktobra zauzeo Komitet za Industriju i energiju Evropskog parlamenta vezan za Šemu trgovine emisijom dozvolama Evropske unije (EU ETS) malo će pomoći u potrebi reformisanja ove ključne poluge za ostvarenje klimatskih ciljeva EU, ili da ih dovede u ravan sa Pariskim sporazumom o klimatskim promenama, piše specijalizovani portal *Carbon Market Watch*. Komitet je, naime, zadržao nepromenjenim nivo ambicije za EU ETS onako kako ga je predložila Komisija a koja je prethodila novom nivou za globalne klimatske ambicije određenom Pariskim sporazumom. Komitet, takođe, nije uspeo da se efektivno odredi prema problemu ogromnog viška dozvola sa emitovanje ugljendioksida, jednom od glavnih uzroka njene niske, neadekvatne cene koja trenutno iznosi svega pet evra za emisiju tone CO₂.

Švedska predlaže mere za jačanje cene CO₂

BRISEL – Predlog evropskog zakona o reformi ETS sistema kojim bi se najveći zagađivači atmosfere naterali da plate odgovarajuću cenu za ugljendioksid koji emituju predmet je za sada jalove rasprave u Evropskom parlamentu i zemljama članicama EU, pa je ministar za klimu vlade Švedske Isabella Lovin izašla sa novim predlogom na sastanku sa kolegama iz 13 zemalja članica Unije. Cilj predloga je da se odredi plafon maksimalnih emisija. Inicijativa Švedske uključuje učvršćivanje Rezerve za stabilizaciju tržišta (dozvola za emisije CO₂) tako što bi se posle povlačenja dela viška dozvola u rezervu, eliminisale one koje su iznad dogovorenog plafona, tj. maksimalnog broja, uz moguće uvođenje roka od pet godina posle koga bi njihova važnost bila ukinuta, prenosi *Reuters*.

Evropa gubi bitku na tržištu proizvodnje biogoriva

BRISSEL - Evropska unija rizikuje da izgubi teško stečenu prednost u oblasti novih goriva sa niskim sadržajem ugljendioksida u korist međunarodnih konkurenata poput SAD, upozorila je grupa nevladinih organizacija, vodećih kompanija i savetodavnih organizacija, prenosi **EurActiv**. U zajedničkom papiru navodi se da je u Evropi došlo do zaustavljanja investicija u ovu oblast, zbog odsustva jakih signala sa tržišta koje je trebalo da obezbede mere kreatora politike u ovoj oblasti, kao što je Evropska komisija. S druge strane, u međuvremenu je u SAD i Brazilu nastavljena trka za otvaranje novih pogona za proizvodnju biogoriva, dok su oni u Velikoj Britaniji i Finskoj otpisani još u 2014. Pre 2014. godine, fabrike za proizvodnju biogoriva bile su otvorene u Italiji, Finskoj i Danskoj. Posle nekoliko pokenutih obećavajućih projekata komercijalnog nivoa, investicije u Evropi su se zbog političke neizvesnosti usporile do potpunog zaustavljanja, kaže Chris Malins iz Međunarodnog saveta za čist transport.

EU zakonodavstvo za biogoriva može da izazove veće emisije

BRISSEL - EU zakonodavstvo za promovisanje primene biogoriva u oblasti transporta moglo bi da dovede do većih, umesto manjih emisija gasova efekta staklene bašte (GHG), tvrdi Transport & Environment, organizacija koja promoviše uvođenje čistih goriva u ovom sektoru. T&E navodi da potpune posledice po prirodnu sredinu od indirektno promene namene zemljišta (ILUC) izazvane proizvodnjom biogoriva nisu odražene u poslednjim promenama EU legislative. Naime, EU Direktiva o obnovljivoj energiji (RED) zahteva od zemalja članica da obezbede povećanje udela goriva iz obnovljivih izvora, mahom biogoriva na 10% do 2020. godine. Međutim, drugi zakon, Direktiva o kvalitetu goriva (FQD), ima za cilj smanjenje intenziteta ugljendioksida od šest odsto do 2020. Kako FQD tako i RED uključuju „kriterijum održivosti“ koji određuje minimum uštede CO2 koji bi biogoriva trebalo da ostvare u poređenju sa fosilnim gorivima kako bi se kvalifikovali za šemu. Ti kriterijumi važe samo za emisije koje nastaju kada je zemlja prenamenjena specijalno za uzgajanje useva za biogoriva (direktna prenamena zemljišta). Međutim, oni ne uzimaju u obzir emisije vezane za ILUC. Kada se ILUC uzme u obzir, neka biogoriva izazivaju više GHG emisija nego posilna goriva koja bi oni trebalo da zamene, navodi pomenuta grupacija.

impactpub.com

BUM zelene energije sve jači, uprkos stagniranju investicija

LONDON - Investitori u solarnu i energiju vetra ostvaruju sve veću zaradu od proizvedene energije usled dramatičnog pada cene tehnologije koju koriste, postajući tako sve jača alternativa fosilnim gorivima. To je zaključak **Bloomberg-ove** specijalizovane firme New Energy Finance, koja ukazuje da zahvaljujući tome ubrzano raste količina energije proizvedene iz svakog od tih kapaciteta, a time i njihova profitabilnost, odnosno zarada od prodate energije. Dramatična usavršavanja tehnologije opreme za solarnu i vetro-energiju izazvala su rast proizvedene energije iz tih instalacija od bezmalo 70 odsto u poslednjih pet godina, uprkos tome što su u međuvremenu nije bilo promena u investicijama u nove kapacitete. „Istorija ovog sektora u poslednjih 15 godina može se podeliti na dva perioda“, kaže Michael Liebreich, osnivač i predsednik New

Energy Finance. „Imali ste 'potroši više da bi dobio više' period do 2010., da bi potom dobili period 'utroši isto a dobi više'“. On ukazuje i na činjenicu da sve veći broj zemalja koristi aukcije za dodeljivanje podrške proizvođačima obnovljive energije, umesto ponude fiksnih subvencija. Zbog čega su proizvođači motivisani da obaraju troškove proizvodnje i ponude što jeftiniju električnu energiju kako bi obezbedi podsticaje. pa su cene obnovljive energije pale za čak 60 odsto.

Prvi sastanak ministara ekologije EU i istočnog partnerstva

LUKSEMBURG – Prvi sastanak ministara Evropske unije i regionalnih kolega iz Jermenije, Azerbejdžana, Belorusije, Gruzije, Moldavije i Ukrajine održan je 18. oktobra u

Luksemburgu. Na sastanku je usvojena deklaracija o koordiniranju klimatskih i nisko-ugljeničnih inicijativa za ciljem promovisanja održive ekonomije. Ministri su se dogovorili da se sastanku kroz dve godine i razmotre napredak koji su u međuvremenu ostvarili u saradnji EU i zemlje Istočnog partnerstva. U međuvremenu, oni su zadužili Panel Istočnog partnerstva o prirodnoj sredini i klimatskim promenama da pripreme i primene akcioni plan kojim će preneti u praksu odredbe sadržane u Deklaraciji. europa.eu

Primena EU energetske politike uvećala bi račun američkog domaćinstva za 4.800\$

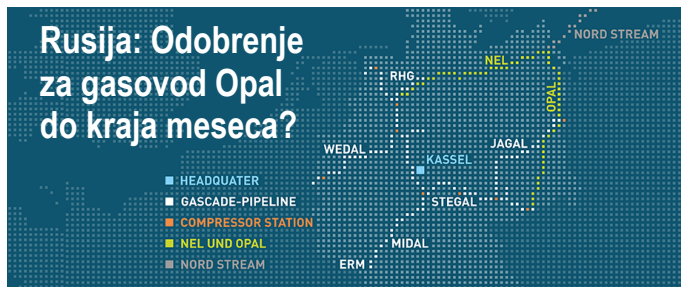
VAŠINGTON – Ukoliko bi SAD primenile energetske politiku sličnu onoj koju sprovodi Evropska unija, godišnji račun za prosečne američke porodice bio bi uvećan za 4.800 dolara, stoji u izveštaju koji je pripremila Američka privredna komora. Objavljen prošlog petka, Izveštaj ispituje efekte instituisanja EU energetske politike u SAD-u, što promovisu mnogi političari Demokratske stranke. Te mere uključuju smanjenje udela goriva fosilnog porekla u proizvodnji električne energije, povećanje subvencija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, oporezivanje emisija ugljen-dioksida i veće oporezivanje potrošnje energije. Primena ovih mera opteretila bi sektor domaćinstva u SAD, za 676 milijardi dolara, a sektor industrije za 31 milijardi dolara godišnje. "Ukupno posmatrano, ta četiri faktora su zadržala evropsku ekonomiju u napredovanju i omogućila SAD (i drugim zemljama sa niskim cenama energije) veliku prednost na globalnom tržištu", konstatuje američka komora. Washington Examiner

Kako unaprediti energetske zakonodavstvo u zemljama Istočnog partnerstva?

SARAJEVO – Prvi EU4Energy regionalni skup održan je 13. oktobra u Sarajevu okupljajući predstavnike zemalja članica Istočnog partnerstva, Evropske komisije, Sekretarijat Energetske zajednice (EnZ), Međunarodne agencije za energiju (IEA) i Sekretarijata Energetske povelje, objavio je 17. oktobra **Sekretarijat** EnZ. Na sastanku su predstavljeni predlozi godišnjeg i višegodišnjih programa rada i dogovoreni naredni koraci saradnje. EU4Energy je četvorogodišnji program tehničke podrške EU lansiran u junu ove godine, kao nastavak Programa INOGATE, to jest regionalne mreže naftovoda i gasovoda. Komponenta 3 EU4Energy „Zakonodavno i regulatorno okruženje i ključna energetska infrastruktura“ je finansirana od strane EU sa ciljem usavršavanja pomenutog okruženja u oblasti energije i definisanja ključnih strateških energetske projekata. Inicijativa obuhvata šest država - Jermenije, Azerbejdžana, Belorusije, Gruzije, Moldavije i Ukrajine.

Rusija: Odobrenje za gasovod Opal do kraja meseca?

MOSKVA - Rusija očekuje da do kraja oktobra dobije od Evropske komisije dugo čekano odobrenje da koristi u celini kapacitete tranzitnog gasovoda Opal, koji povezuje Severni tok - magistralni pravac eksporta ruskog gasa na tržišta severne i zapadne Evrope - sa drugim delovima evropske gasne transportne mreže. „Trenutno radimo na dobijanju odobrenja i očekujemo da će to biti autorizovano posle naših razgovora do kraja oktobra“, rekao je u ponedjeljak ministar energije Rusije Aleksandar Novak. Evropske restrikcije vezane za odredbe Trećeg energetskeg zakona dozvoljavaju Gaspromu da koristi samo do 55% od 36 milijardi kubika godišnjeg kapaciteta gasovoda Opal, koji spaja Severni tok sa gasnim transportnim sistemom Češke Republike. Prema toj regulativi, druga polovina kapaciteta gasa mora biti odobrena na korišćenje nezavisnim snabdevačima gasa, kako bi pojačana konkurencija omogućila potrošačima bolju mogućnost izbora gasa. *Sputnik, NEDELJA, wpcserbia.rs*

Turski tok u pogonu od 2019.

ANKARA - Gasprom će finansirati izgradnju podmorske sekcije gasovodnog projekta Turski tok, rekao je čelni ruske gasne kompanije Aleksej Miler i dodao u intervjuu za TV kanal *Russia 24* da će ovaj gasni kolos početi na tome radove u 2018. godini. Kopneni deo gasovoda kojim će se obezbediti snabdevanje turskog tržišta ruskim prirodnim gasom finansiraće turska državna gasovodna

Turkish Stream

kompanije Botaš, dodao je on. Ministar energije Turske, Berat Albajrak rekao je, kako ga citira agencija *Reuters*, da će gasovod biti operativan u 2019. godini. Rusija i Turska, odnosno čelnici pomenute dve kompanije su 10. oktobra, u prisustvu predsednika Rusije i Turske potpisali međuvladin ugovor o izgradnji gasovoda Turski tok. Gasovod će imati dve cevi kapaciteta godišnjeg transporta po 15,75 milijardi kubika gasa, koje će od obale Rusije ispod Crnog mora, izaći na teritoriju Turske, a odatle kopnom do granice Turske sa Grčkom.

Gasprom pred nagodbom sa EU antimonopolskim regulatorom?

BRISEL - Gasprom je pred sklapanjem pogodbe sa evropskim antimonopolskim regulatorima vezano za istragu o navodnom monopolskom nametanju cena jednom broju država članica EU i ometanju konkurencije, objavio je 14. oktobra *Wall Street Journal*.

Pozivajući se na izvore upućene u ovaj slučaj, dopisnici njujorškog berzanskog dnevnika navode da je u pregovorima učestvovala aktivno i vlada Rusije, a da je pogodba vezana za „promene u načinu poslovanja Gasproma“ sa klijentima u EU. Iz istog, nepreciziranog izvora, *WSJ* saznaje da će Gasprom takođe pristati da „odveže“ pravilo određivanja cena gasa prema kretanju cena nafte, odnosno grupe naftnih proizvoda.

EU tereti Gasprom da je prekršio pravila antimonopolskog ponašanja u osam zemalja u kojima je dominantni, ili jedini snabdevač gasom: Bugarskoj, Češkoj, Republici, Estoniji, Mađarskoj, Letoniji, Litvaniji, Poljskoj i Slovačkoj. U informaciji se navodi da je Komisija navodno izrazila spremnost da dozvoli Gaspromu da određuje svojim potrošačima različite cene onda kada oni žele da im se prirodni gas dopremi na druga nacionalna tržišta od mesta isporuke originalno utvrđenih sporazumom. Međutim, list piše da dve strane i dalje pregovaraju oko pitanja načina određivanja tih cena. Kada Komisija bude upoznala relevantne države sa planom pogodbe, one će imati mogućnost da iznesu eventualne primedbe. Taj proces bi mogao da potraje više nedelja, piše *WSJ*.

Potrošnja gasa u EU-28 ove godine uvećana za 6 odsto

BRISEL - Potrošnja prirodnog gasa u 28 zemalja Evropske unije očekuje se da u ovoj godini poraste za šest odsto u odnosu na 2015., objavila je i procenila u najnovijem izveštaju strukovna organizacija **Eurogas**.

Povećana upotreba gasa u termoelektranama, uz signale oživljavanja industrijske aktivnosti, kao i veće korišćenje gasa u sektoru transporta su faktori koji su uticali na ovakav rezultat, Inicijalne procene za 2016. godinu, koje je objavio Eurogas, sugerišu da će na tržištima EU-28 ove godine biti potrošeno preko 447 milijardi kubnih metara prirodnog gasa (4.828 teravata-časova gasa).

Rusija ukinula sporazum o transportu nafte naftovodom Samara-Zapad

MOSKVA - Rusija je okončala je važnost jednog sporazuma o saradnji sa Kijevom u transportu sirove nafte preko teritorije Ukrajine, Sporazum je bio na snazi od 1995. i odnosio sa na naftovod Samara - Zapad, koji je išao od ruskog grada Samara, preko teritorije Ukrajine. Sekciju naftovoda koji ide preko Ukrajine, njen vlasnik ruska državna naftna transportna kompanija Transnjeft prodala je u februaru ove godine švajcarskoj firmi Trading Partners AG. Premijer Rusije Dmitrij Medvedev rekao je da sporazum „jednostavno više nije bio potreban“. Tankterminals.com

Gasprom: Novi apsolutni rekord u dnevnoj isporuci gasa Evropi

MOSKVA - Izvoz ruskog gasa u Evropu nastavlja da ruši rekorde, šaljući kupcima količine tog energenta, koje su ranije bile zabeležene samo u najhladnijim zimskim danima. Prema rečima generalnog direktora Gasproma, Alekseja Milera, koje prenosi press služba kompanije, Gasprom je 21. oktobra zabeležio novi istorijski maksimum; - u 24 sata, ruski energetske kolos je dostavio evropskim klijentima tačno 590 miliona kubnih metara gasa. Prethodni rekord, koji je dostignut 20. oktobra bio je samo 2.2 miliona kubnih metara manji, prenosi ruska agencija

Interfax. Razlog takvog neobičnog rasta izvoza je - cena. Srednja cena oktobarskih ugovora Gasproma po podacima statističke službe Rusije, je 170\$ za hiljadu kubnih metara gasa, a cena gasa na tržištu je porasla na 200\$. U takvim uslovima, uvoznici je cilj da kupe što više jeftinog gasa od Gasproma i da ga čuvaju u skladištima pred nastupajuću zimu, piše agencija.

Svaka nova zgrada u Evropi sa obaveznom punionicom za električna vozila!

BRISEL, LONDON - Svaka nova, ili renovirana zgrada u Evropi moraće da bude opremljena i sa mestom za punjenje vozila na električni pogon, kada predlog Direktive Evropske unije stupi na snagu do 2019. godine. Regulativa koja bi trebalo da bude objavljena pre kraja godine predviđa da do 2023. godine 10% parking prostora u novim zgradama u EU zoni takođe poseduje mesto za punjenje električnih vozila, piše londonski **Guardian**. Ova inicijativa EU izazvala je odmah oštre proteste u evropskom građevinskom sektoru, inače pogodnom visokim

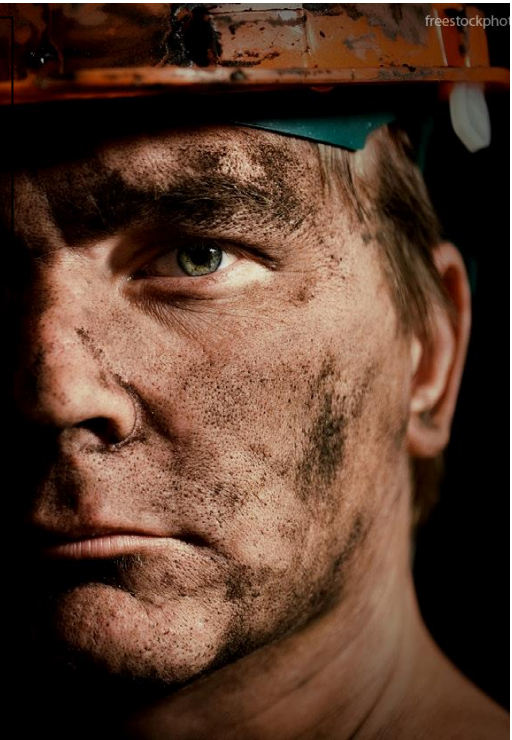
troškovima. S druge strane, prema jednom nedavno publikovanom izveštaju Evropske agencije za prirodnu sredinu, dodatna potrošnja energije koju će zahtevati budući sve veći sektor vozila na električni pogon, koja bi do sredine ovog stoleća trebalo da zahvate 80 odsto ukupnog putničkog voznog parka, predstavljajući veliki izazov za evropske elektroenergetske kapacitete. Prema nekim procenama, koje prenosi **Financial Times**, to bi moglo zahtevati izgradnju 50 novih elektrana kapaciteta buduće britanske nuklearke Hinkley Point, sa projektovanim kapacitetom od 3.200 megavata.

BP: Potrošnja nafte premašuje posledice prodora elektromobila

LONDON - Rast potrošnje nafte u naredne dve dekade će verovatno nadjačati uticaj širenja elektromobila na tržišta ove ključne energetske sirovine, kaže za **Bloomberg** Spencer Dale, šef ekonomskog odeljenja britanskog kolosa BP. Čak i uz procenu te kompanije da bi 70 miliona vozila na električni pogon moglo biti u saobraćaju kroz 20 godina, BP-ov autoritativni tim ekonomista projektuje rast potrošnje sirove nafte za dodatnih 20 miliona barela na dan u naredne dve decenije, sa 25% ponude koja će ići za potrebe privatnih automobila. Prema rečima Dale-a, usavršavanje efikasnosti motora uz smanjenu potrošnju goriva moglo bi imati „više puta veći uticaj“ kod izbora potrošača, nego razvoj saobraćajne infrastrukture u korist elektromobila. BP očekuje da električna vozila imati veći uticaj za 30 do 50 godina.

„Špic“ u svetskoj potrošnji nafte već 2030 - kaže WEC

ISTANBUL - Prošlomesečna odluka OPEC-a da preokrene svoju politiku nesputane proizvodnje i najavi čak smanjenje output-a kako bi se cene nafte oporavile, mogla bi biti u suprotnosti sa ključnim dugoročnim trendom u ovom sektoru energije: potrošnja nafte u svetu mogla bi da krene na dole, prenosi u ponedeljak **Financial Times** jedan od zaključaka sadržanih u upravo objavljenom izveštaju Svetskog energetskog saveta (WEC). Ova autoritativna institucija, pod okriljem UN, u izveštaju koji projektuje scenarije razvoja energije u svetu do 2060. godine, ocenjuje da bi potrošnja nafte u svetu mogla dostići famozni „špic“ već 2030. godine, „ako se nastavi trend ubrzanog rasta proizvodnje energije iz obnovljivih izvora (OIE), uvođenja električnih vozila i drugih (po naftu) remetećih tehnologija“. „Odatle bi potražnja za naftom u svetu trajno krenula na dole“, zaključuje se u izveštaju objavljenom u okviru minulog Kongresa WEC u Istanbulu.

U 2030. vozila na fosilna goriva biće pre izuzetak

„Dugoročniji izgledi, za posle deset godina, svakako nisu ružičasti“, prenosi **FT** reči Aleksa Bleina, menadžera energetskog portfolija investicione kompanije Amundi, koja raspolaže sredstvima u visini preko 1.000 milijardi dolara. „Imajući u vidu napredak u izradi baterija za elektromobile, do 2030. vozila na fosilna goriva biće pre izuzetak, nego norma. To će neminovno izazvati posledice po potrošnju nafte,“ kaže Blein.

Tri scenarija

WEC, koji savetuje vlade i druge organizacije oko energetske politike, u izveštaju objavljuje tri scenarija potrošnje nafte. Ako se bude brzo razvijale tehnologija i poslovni modeli alternativnih izvora, potrošnja nafte mogla bi dostići vrh 2030 sa 103 miliona barela na dan, prema 86 mbd u 2014 - i odatle krenuti na dole korakom od 0,9% godišnje na 80 mbd u 2060. Agresivnije usvajanje nisko-ugljeničnih politika moglo bi oboriti špic proizvodnje na 94 mbd u 2030, dok bi u slučaju status quo varijante, potrošnja dostigla platformu od oko 104 mbd između 2030. i 2050. godine, kaže WEC.

IEA „donekle“ saglasna sa prognozom WEC-a

U pozadini ove najnovije epizode u seriji tzv „peak oil scenarija“ stoji jedan bilion neproizvedenih barela sirove nafte kojima se zemlje OPEC rukovode pri donošenju strateških odluka o granicama i tempu proizvodnje. Ova poslednja, koja treba da se overi na ministarskom sastanku kartela u novembru, bazira se na očekivanju da će zamrznuta, ili čak smanjena proizvodnja, garantovati kasnije veće cene za buduću eksploataciju i prodaju pomenutih bilion barela. „Ova računica se, međutim, može pokazati pogrešnom, ako je prognoza WEC-a tačna“, konstatuje londonski poslovnjak.

BP: Posledice tek za 30-50 godina

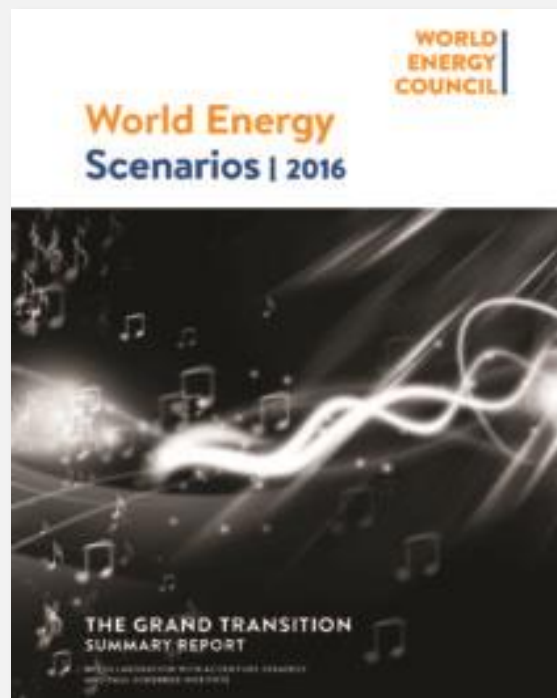
Sa procenom WEC-a se donekle podudaraju i prognoze Međunarodne agencije za energiju koja već dve decenije unazad projektuje sve manji rast potrošnje nafte, usled uticaja faktora OIE. Pariska agencija, naime, vidi rast potrošnje nafte, doduše sve usporenijim ritmom, do 2040, kada će se dnevno sagorevati 20 miliona barela više nego danas. Spencer Dale, šef uglednog ekonomskog sektora u BP-u, smatra da će naftni sektor osetiti veće posledice prodora elektromobila tek za 30 do 50 godina.

Američka naftna privreda ne veruje u pobedu Trampa

NJUJORK - Američka naftna i gasna privreda navodno se pridružuje procenama da republikanski kandidati Donald Trump neće uspeti da pobedi na izborima za predsednika SAD, sudeći po informaciji koju nije objavila američki energetski informacioni portal **E&E**. Prema izvorima tog medija, moćna i uticajna naftna privreda SAD donirala je više od 70 miliona dolara federalnim kandidatima iz njoj uvek naklonjene Republikanske partije, ali od toga manje od milion za kampanju Donalda Trampa.

Posledice po Rijad, po majorse - ali i armiju akcionara

Permanentni zaokret sa rasta, na pad svakako bi izazvao nemerljive posledice po današnje gigante na naftnoj sceni. Saudijska Arabija temelji svoju ukupnu privrednu strategiju na proceni da će joj ključni oslonac rasta biti eksploatacija njenih 266,5 milijardi barela tokom narednih 70 godina.

Kolosi, poput Shell-a i BP-a se već preusmeravaju sa nafte ka prirodnom gasu, kome WEC u svim scenarijima predviđa nastavak rasta potrošnje. WEC u izveštaju ukazuje na najveći rizik koji preti ogromnom broju javnih i privatnih akcionara čiji će ulozi u naftnim kompanijama prosto ispariti, ako se pokaže da je dalja proizvodnja nafte neekonomična.

Rubrika preneti iz pregleda NEDELJA, Nacionalnog naftnog komiteta Srbije

Evropska komisija odobrila korigovanu slovenačku šemu podrške OIE

BRISEL – Evropska komisija saopštila je u ponedjeljak da je odobrila Sloveniji njenu šemu podrške projektima obnovljive energije, pošto je vlada u Ljubljani prihvatila i unela izmene koje je zahtevao Brisel, uključujući uvođenje postupka izbora projekata putem tendera, odnosno aukcija. „Izmenjena šema

će doprineti povećanju proizvodnje električne energije u skladu sa EU energetske ciljevima i bez remećenja konkurencije“, saopšteno je iz Komisije. Slovenija je uvela proces izbora projekata putem tendera, kojima će se odobravati podrška, kao i dodatna premija za projekte kapaciteta iznad 500 KV, piše **Reuters**.

Parlament BiH odbacio Zakon o akcizama

SARAJEVO - Predlog izmena Zakona o akcizama odbijen je u sredu u Predstavničkom domu Parlamenta BiH, javlja **TV1**. Poslanici su prihvatili negativan izveštaj Komisije za finansije i budžet Parlamenta BiH, čime je zakon odbijen. Savet ministara BiH je predložio izmene zakona o akcizama kojim je trebalo da se uvedu novi akcizni proizvodi (goriva i biotečnosti), povećavaju iznosi putarina za naftne derivate u iznosu od 0,15 konvertibilnih maraka po litru i uvodi putarina za tečni naftni plin u iznosu od 0,25 KM po litru. To bi značilo povećavaju akcize na naftne derivate u iznosu od 0,15 KM (0,08 evra) po litru.

Makedonija i Grčka potpisale Memorandum o izgradnji gasovodnog interkonektora

SKOPLJE – Državno akcionarsko društvo Makedonski energetski izvori (MER) i grčka državna gasovodna kompanija DESFA potpisali su sredinom oktobra u Skoplju memorandum o razumevanju za izgradnju 160 kilometara

dugog gasnog interkonektora kojim bi se od Štipa do Nea Mesimvrije u Grčkoj spojili gasovodni sistem dveh susjednih zemalja. Ovaj gasovod bi Makedoniji obezbedio direktno snabdevanje regasifikovanim tečnim prirodnim gasom od LNG terminala u grčkoj luci Revithousa, kao i mogućnošću da se Makedonija poveže sa Transjadranskim gasovodom, projektovanim da transportuje azerbejdžanski, a moguće kasnije i severnoafrički gas do Evrope, preko Grčke i Albanije, ispod Jadrana do Italije. Makedonska novinska agencija **MIA** navodi da bi ovaj projekat omogućio Makedoniji i pristup ruskom gasu koji bi planiranim gasovodom Turski tok stigao iz Rusije, ispod Crnog mora do Turske i odatle do

granice te zemlje sa Grčkom. Dogovoreno je da dve kompanije formiraju dve radne grupe za izradu studije izvodljivosti interkonektora, kao i projektovanje koridora kojim bi cevovod išao.